

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Львівський торговельно-економічний університет
Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України
ВПГО «Спілки аудиторів України»
Аудиторська компанія ТОВ «Варіанта»
Державна вища техніко-економічна школа
ім. Броніслава Маркевича в Ярославі (Польща)
Вища школа економіки і менеджменту в публічному
адмініструванні у Братиславі (Словаччина)**

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО - АНАЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ В
УПРАВЛІННІ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»**

**МАТЕРІАЛИ X МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ - КОНФЕРЕНЦІЇ**

**27 жовтня 2022 року
Мукачево**

УДК 657:658
A43

Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю: Матеріали X Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції, 27 жовтня 2022 р., м. Мукачево. – 279 с.

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції «Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю», в яких розглядаються методологічні, методичні та практичні засади обліку, аналізу та аудиту в контексті розвитку економічної науки та практики. Окреслено коло проблем і запропоновані пропозиції щодо покращення змісту і якості обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю будуть цікавими і корисними для науковців і практиків усіх галузей економіки.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету (протокол № 9 від 21 листопада 2022 р.)

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Вченою радою Мукачівського державного університету (протокол №6 від 24 листопада 2022 р.)

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ ОБЛІКУ І АУДИТУ

Renkas J. IS ACCOUNTING THEORY A SCIENCE?	16
Rudžionienė K., Jusevičiūtė M. MANDATORY DISCLOSURE OF CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY IN LITHUANIA	18
Бабіч В.В., Максименко Д.В. АНАЛІЗ ПРИБУТКУ ТА ЙОГО РОЛЬ У ДОСЯГНЕННІ СТРАТЕГІЧНИХ ЦІЛЕЙ ПІДПРИЄМСТВА	19
Баланюк І.Ф., Іванюк Г.-Ю.В., Андрейчук Р.В. ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ	20
Богомольний М.О., Головачко В.М. ПОКАЗНИКИ АНАЛІЗУ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	22
Бодряков В.В., Королович О.О. ЕТАПИ РОЗВИТКУ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ	25
Бразілій Н.М., Крот Ю.М. ОСНОВНІ ПРИЧИНИ БЛОКУВАННЯ ПОДАТКОВИХ НАКЛАДНИХ ТА РОЗРАХУНКІВ КОРИГУВАННЯ ПДВ, ТА ЇХ НАСЛІДКИ	28
Букієвський Р.С., Ліба Н.С. ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВ ЩОДО НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ: ЗАСАДНИЧІ ПРИНЦИПИ	31
Гавриленко В.О., Гавриленко Я.В. КОНТРОЛЬ РОБОЧОГО ЧАСУ ПРАЦІВНИКІВ НА ДИСТАНЦІЙНІЙ РОБОТІ	33
Головачко В.В., Головачко В.М. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ФІНАНСОВОЇ ОРЕНДИ	36
Дідренц А.О., Максименко Д.В. ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ	39
Заяць О.Є. ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	41
Зозуляк М.М., Зозуляк Д.І. УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК У ПРИВАТНІЙ МЕДИЧНІЙ ПРАКТИЦІ	43
Іванчишина Т.С., Максименко Д.В. УПРАВЛІННЯ ЛОГІСТИЧНИМИ ВИТРАТАМИ	46
Казинці Н.П., Максименко Д.В. УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ	48
Кельман А.М., Головачко В.М. ШЛЯХИ ТА ФАКТОРИ ЗНИЖЕННЯ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА	50

2. Косташ Т.В., Шелюжак І.Г. Формування системи управлінського обліку на підприємстві. 2021. [Електронний ресурс]. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/5_2021/80.pdf. (дата звернення: 02.10.2022).

3. Циган Р.М., Савченко О.С. Проблеми формування прибутку підприємства в бухгалтерському обліку. 2022. [Електронний ресурс]. URL: <http://magazine.faaf.org.ua/problemi-formuvannya-pributkupidприємства-v-buhgalterskomuobliku.html> (дата звернення: 02.10.2022).

Богомольний Максим Олександрович
здобувач вищої освіти ОС «Магістр»
спеціальність 071«Облік і оподаткування»,
Головачко Василь Михайлович
к.е.н., доцент, доцент кафедри
обліку і оподаткування та маркетингу,
Мукачівський державний університет

ПОКАЗНИКИ АНАЛІЗУ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Кожне підприємство в процесі господарської діяльності взаємодіє з контрагентами, що відображається у його грошових потоках, формуванні активів, джерел фінансування та визначає конкретний рівень ліквідності й платоспроможності господарюючого суб'єкта.

Платоспроможність підприємства головним чином впливає на його платіжну дисципліну, перспективи відносин з постачальниками та кредиторами, забезпечення безперебійного процесу виробничо-господарської діяльності.

Платоспроможність підприємства характеризується можливостями здійснювати чергові платежі та грошові зобов'язання за рахунок наявних грошей і тих грошових засобів і активів, які легко мобілізуються. До платіжних засобів відносяться суми по таких статтях балансу, як грошові засоби, цінні папери, товари відвантажені, готова продукція, розрахунки з покупцями та інші активи з третього розділу балансу, що легко реалізуються. До складу платежів і зобов'язань входять заборгованість по оплаті праці, короткотермінові та прострочені кредити банку, постачальники та інші кредитори і першочергові платежі.

Найбільш мобільною частиною ліквідних коштів являються гроші і короткострокові фінансові вкладення. До другої групи відносяться готова продукція, товари відвантажені і дебіторська заборгованість. Ліквідність цієї групи поточних активів залежить від своєчасності відвантаження продукції, оформлення банківських документів, швидкості платіжного документообігу у банках, від попиту на продукцію, її конкурентоздатності, платоспроможності покупців, форм розрахунків, тощо.

Значно більший строк знадобиться для перетворення виробничих запасів і незавершеного будівництва в готову продукцію, а потім в грошову готівку. Тому вони віднесені до третьої групи.

Відповідно на три групи поділяються і платіжні зобов'язання підприємства:

- заборгованість, строк оплати якої вже настав;
- заборгованість, яку необхідно погасити найближчим часом;
- довгострокова заборгованість.

Оцінка рівня платоспроможності проводиться за даними балансу на основі характеристики ліквідності оборотних засобів, тобто з врахуванням часу, необхідного для перетворення оборотних засобів в грошові кошти і цінні папери. Менш мобільними є засоби в розрахунках, готової продукції, товарах відвантажених та інших. Найбільшого часу ліквідності потребують виробничі запаси і витрати для перетворення їх в грошові засоби. Із врахуванням цього в економічній літературі визначають в основному три рівні платоспроможності підприємства, оцінку яких проводять за допомогою трьох коефіцієнтів: грошової, розрахункової та ліквідної платоспроможності.

Поточна платоспроможність – це здібність до швидкого погашення своїх короткострокових зобов'язань, але для цього необхідно грошові засоби, які підприємство може отримати в результаті обертання в гроші деякі найбільш ліквідні засоби, або для цього необхідно мати достатній запас грошей у банку або у касі.

Цей показник характеризується як відношення мобільних засобів до короткострокової заборгованості. Він дає можливість встановити в якій крайності сума мобільних запасів покриває суму короткострокових зобов'язань, і тим самим підтверджує ступінь стійкості підприємства і здібність його швидко розрахуватися за свої короткострокові зобов'язання, тобто в значній мірі визначити платоспроможність підприємства. В деяких випадках він називається коефіцієнт покриття.

Коефіцієнт поточної платоспроможності – відношення суми всіх оборотних активів підприємства до його короткотермінових (поточних) фінансових зобов'язань. Характеризує рівень забезпечення короткотермінових (поточних) фінансових зобов'язань підприємства його поточними (оборотними) активами (за певний термін чи на конкретну дату).

$$K_{II} = \frac{OA}{PZ}, \text{ де} \quad (1)$$

OA – оборотні активи,

PZ – поточні зобов'язання.

Чим більше величина поточних активів по відношенню до поточних пасивів, тим більше впевненість, що існуючі зобов'язання будуть погашені за рахунок існуючих активів. Багаторазове перевищення активів над короткостроковими зобов'язаннями дозволяє зробити висновок про те, що підприємство має значний об'єм вільних ресурсів, які формуються з власних джерел. З позиції кредиторів, такий варіант формування оборотних засобів найбільш вдалий. З точки зору ефективності діяльності підприємства значне накопичення запасів, відволіканні засобів в дебіторську заборгованість може бути пов'язано з не вмілим управлінням активами.

Не менш популярним показником платоспроможності є коефіцієнт абсолютної ліквідності.

$$K_{\text{абс.лік.}} = \frac{ГК}{ПЗ + ДМП}, \text{ де} \quad (2)$$

ГК – грошові кошти та їх еквіваленти,
ДМП – доходи майбутніх періодів.

Оптимальним значення для даного коефіцієнту знаходиться в межах від 0,2 до 1.

Загальний коефіцієнт платоспроможності (коефіцієнт загальної ліквідності) дає загальне представлення про ліквідність балансу підприємства

$$K_{\text{з.л.}} = \frac{ОА}{ПЗ} \quad (3)$$

Ймовірність погашення короткострокових зобов'язань тим більша, чим вищий цей коефіцієнт. У світовій практиці вважається, що цей коефіцієнт повинен бути не меншим 1.0.

На підставі даних показників неможливо безпомилково оцінити фінансовий стан підприємства, так як даний процес дуже складний, і дати йому повну характеристику 2-3 показниками не можна.

Коефіцієнти ліквідності - показники відносні і на протязі певного часу не змінюються, якщо пропорційно збільшуються чисельник і знаменник дроби. Сам же фінансовий стан за цей час може істотно змінитись, наприклад, зменшиться прибуток, рівень рентабельності, коефіцієнт обіговості, тощо. Тому для більш повної і об'єктивної оцінки ліквідності можна використовувати наступну факторну модель:

Коефіцієнт грошової платоспроможності $K_{гп}$ (коефіцієнт абсолютної ліквідності) визначається відношенням суми залишків грошових коштів, їх еквівалентів та поточних фінансових інвестицій до поточних зобов'язань:

$$K_{\text{г.п.}} = \frac{ГК}{ПЗ} \quad (4)$$

Коефіцієнт розрахункової платоспроможності повинно бути в межах 0,2-0,35, $K_{рп}$ (проміжний коефіцієнт ліквідності) визначається відношенням суми залишків грошових інвестицій, дебіторської заборгованості, товарів та готової продукції до поточної кредиторської заборгованості:

$$K_{\text{р.п.}} = \frac{ОА - ГП - Т - ВЗ}{ПЗ}, \text{ де} \quad (5)$$

ГП – готова продукція,
Т – товари,
ВЗ – виробничі запаси.

До чисельника та знаменника можуть бути включені відповідно витрати та доходи майбутніх періодів, які не перевищують 12 календарних місяців з дати балансу.

Даний показник повинен бути вище від попереднього.

За сучасних умов комплексний економічний аналіз платоспроможності підприємства включає широке коло аналітичних задач та показників, які потребують дієвого інформаційного забезпечення. За постійно зростаючих вимог до якості та прогресивності аналітичного процесу управління інформаційними ресурсами передбачає оперативність, достовірність, аналітичність фінансової звітності. Таким чином, воно залежить від чіткої організації аналітичного процесу, застосування при здійсненні аналізу економіко-математичного моделювання, сучасної обчислювальної техніки, інформаційних технологій та створення автоматизованого банку даних..

Список використаної літератури:

1. Вдовенко Л.В. Платоспроможність підприємств: сутність та методика розрахунку показників. Економічний аналіз. 2012. Т. 10 (2). С. 27–29. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/escan_2012_10%282%29__6 (дата звернення: 01.10.2020).

2. Іванов В.К. Сутність платоспроможності промислового підприємства. Вісник економічної науки України. 2009. № 2. С. 41–44.

3. Притуляк Н.М. Факторний аналіз ліквідності активів підприємства. Вісник КНТЕУ. 2020. № 4. С. 92–105. URL: <http://visnik.knute.edu.ua/files/2020/04/09.pdf> (дата звернення: 01.10.2020).

4. Теницька Н.Б., Гришко Ю.С. Теоретичні аспекти оцінки платоспроможності підприємства в сучасних умовах. Глобальні та національні проблеми економіки. 2015. Вип. 5. С. 372–376. URL: <http://global-national.in.ua/archive/5-2015/75.pdf> (дата звернення: 01.10.2020).

5. Терен Г.М. До питання факторного аналізу ліквідності підприємства. Ефективна економіка. 2014. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3564> (дата звернення: 01.10.2022)

Бодряков Володимир Володимирович

здобувач вищої освіти ОС «Магістр»
спеціальність 071»Облік і оподаткування»,

Королович Оксана Омелянівна

к.е.н., доцент, доцент
кафедри обліку і оподаткування та маркетингу,
Мукачівський державний університет

ЕТАПИ РОЗВИТКУ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ

Тривалий час бухгалтерський облік був лише засобом реєстрації господарських операцій методом подвійного запису і складання фінансової звітності. Облік витрат (виробничий облік), як частина бухгалтерського обліку, здійснював тільки узагальнення витрат для калькулювання собівартості продукції. Проте з розвитком ринкових відносин виникла гостра необхідність виділення управлінського обліку в окрему науку.